

Yleiset periaatteet lomarahen vaihtamisesta vapaaksi

56/21/2021

Kunnanhallitus 29.03.2021 § 52

Kunnallisessa virka- ja työehtosopimuksessa (KVTES IV luku 19§) on uudet määräykset lomarahen vaihtamisesta vapaaksi. Määräystä sovelletaan myös teknisessä sopimuksessa (TS). Asiasta ei enää tarvitse sopia paikallisesti henkilöstön edustajien kanssa.

Muuttuneiden määräysten johdosta työnantaja antaa ohjeistuksen asiaan liittyvää menettelyä.

Työnantajan noudattamissa lomarahavapaata koskeissa periaatteissa ja lomarahavapaista käytännössä sovittaessa on tärkeä varmistaa se, että työ määrä ei vapaiden vuoksi muodostu liian rasittavaksi. Näin ollen lomarahavapaiden myöntämisessä käytetään harkintaa, missä otetaan huomioon mm. vapaan vaikutus siihen, miten työt saadaan hoidettua. Tasapuolinen kohtelu ei lähtökohtaisesti tarkoita tai edellytä sitä, että työnantaja myöntää kaikille saman määrän lomarahavapaita. Vapaiden määrään ja sitä koskevaan työnantajan harkintaan vaikuttaa mm. työtilanne ja vapaista aiheutuvat kulut. Myöntävällä esimiehellä on harkintavaltaa sen suhteen, voidaanko anottu lomarahavapaa tai osa siitä myöntää.

Johtoryhmä on valmistellut yleiset periaatteet lomarahen vaihtamisesta vapaaksi siten, että vaihtaminen edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä:

- 1 Lomarahavapaan myöntämisen sopimisesta työntekijän/viranhaltijan kanssa päättää esimiehenä toimiva viranhaltija, joka päättää myös ko. henkilön vuosilomista. Lomarahavapaan vaihtaminen edellyttää aina kirjallista tai sähköistä sopimusta. Ranuan kunnassa sopimus tehdään Personec F ESS järjestelmässä.
- 2 Kaikissa myönnettävissä lomarahavapaissa vapaiden ajankohdat on suunniteltava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa kunnan palvelutuotannolle.
- 3 Lomarahavapaita myönnettäessä työntekijän/viranhaltijan ja esimiehen on huolehdittava siitä, että kuluvan lomanmääräytymisvuoden aikana kertyneet vuosilomat tulevat pidettyä seuraavan kalenterivuoden huhtikuun loppuun mennessä lomarahavapaan lisäksi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että säästövapaita ei synny, mikäli pidetään lomarahavapaita.
- 4 Lomarahojen vaihtamisesta tulee sopia lomanmääräytymisvuoden huhtikuun loppuun mennessä (2021 vuonna 30.4.2021 men-

- nessä).
- 5 Lomarahavapaa annetaan työnantajan ja työntekijän/viranhaltijan sopimana ajankohtana. Lomarahavapaa annetaan viimeistään lomavuotta seuraavaan lomakauden alkuun mennessä (esim. lomanmääräytymisvuosi 1.4.2020 - 31.3.2021 lomarahavapaa annetaan ennen 2.5.2022). Lomarahavapaita ei voida siirtää säästövapaiksi. Lomarahavapaa kuuluu kuten vuosiloma.
 - 6 Lomarahavapaan ajalta maksetaan vapaan pitämisajankohdan varsinainen palkka. Lomarahavapaan ajalta maksettavaan palkkaan ei sovelleta KVTES IV luvun vuosiloma 13 § 2 ja 3 momentin määräystä. Lomarahavapaan siirtäminen työkyvyttömyyden perusteella määräytyy vuosiloman siirrosta annettujen määräysten mukaan (KVTES IV luku vuosiloma 11§).
 - 7 Enintään viiden (5) päivän mittainen lomarahavapaa voidaan myöntää ja lomarahavapaalle voidaan palkata sijainen. Lisäksi lomarahavapaan myöntäminen edellyttää em. kohtien 1 – 6 ehtojen täyttymistä
 - 8 Kuusi (6) - kymmenen (10) päivää myönnettävä lomarahavapaa edellyttää, että työntekijällä/viranhaltijalla on enintään 15 päivää kertyneitä säästövapaita ennen lomarahavapaan käyttöä. Yli kuusi päivää myönnettäviin lomarahavapaisiin ei palkata sijaista. Lisäksi lomarahavapaan myöntäminen edellyttää em. kohtien 1 – 6 ehtojen täyttymistä.
 - 9 Lomarahavapaa voidaan myöntää täysimääräisenä, mikäli työntekijälle/viranhaltijalle ei tarvitse palkata sijaista ja mikäli lomarahan antamisesta ei aiheudu työyksikön toiminnalle muutoin olennaista haittaa. Lisäksi täysimääräinen lomarahavapaan myöntäminen edellyttää, että työntekijällä/viranhaltijalla ei ole säästövapaita ollenkaan. Lisäksi lomarahavapaan myöntäminen edellyttää em. kohtien 1 – 6 ehtojen täyttymistä.

Ammattijärjestöjen pääluottamusmiesten tekemä esitys poikkeaa työnantajan esityksestä siten, että viiden päivän sijasta työntekijöillä/viranhaltijoilla tulisi olla oikeus 10 päivän mittaiseen lomarahavapaaseen siten, että ko. ajalle palkattaisiin tarvittaessa sijainen. Lisäksi ammattijärjestöt esittävät, että työnantajan esityksen tavoin kuusi (6) - kymmenen (10) päivää myönnettävä lomarahavapaa edellyttää, että työntekijällä/viranhaltijalla on enintään 15 päivää kertyneitä säästövapaita ennen lomarahavapaan käyttöä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy yleiset periaatteet lomarahan vaihtamisesta vapaaksi johtoryhmän esittämällä tavalla.

Samalla kunnanhallitus päättää, että yleiset periaatteet ovat voimassa kokeilu- luonteisesti lomanmääräytymisvuodelta 1.4.2020 - 31.3.2021 myönnettäviin lomarahavapaisiin. Yleisten periaatteiden jatkosta päätetään myöhemmin.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
hallintojohtaja Jaana Koukkula
puh. 040 679 1411, etunimi.sukunimi@ranua.fi
Kunnanhallitus 28.03.2022 § 61

Kunnan johtoryhmä ehdottaa, että lomarahojen vaihtaminen toteutetaan vuonna 2022 samoilla ehdoilla kuin vuonna 2021. Lomarahojen vaihtamisen periaate on kuvattu esittelytekstissä (kohdat 1-9).

Yt-ryhmä käsitteli lomarahojen vaihtamisen periaatteita 21.3.2022 ja hyväksyi johtoryhmän ehdotuksen.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy yleiset periaatteet lomarahojen vaihtamisesta vapaaksi vuodelle 2022 samoilla periaatteilla kuin vuonna 2021.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi